

This question paper contains 4 printed pages]

Your Roll No.....

968

B.A. (PROGRAMME)/III

D

PUNJABI DISCIPLINE—Paper III

(Optional)

(For Students who have studied Punjabi upto 10th)

(Admissions of 2004/2006 and after in respect
of the students of regular colleges/NCWEB.)

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 75

(Write your Roll No. on the top immediately on receipt of this question paper.)

Note :— The maximum marks printed on the question paper are applicable for the students of the regular colleges (Cat. 'A'). These marks will, however, be scaled up proportionately in respect of the students of NCWEB at the time of posting of awards for compilation of result.

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਾਵਿ-ਪੰਕਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੀ 10

ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

ਓ) ਮਾਟੀ ਕੁਦਮ ਕਰੋਂਦੀ ਯਾਰ

ਵਾਹ-ਵਾਹ ਮਾਟੀ ਦੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰ।

P.T.O.

ਮਾਟੀ ਘੋੜਾ ਮਾਟੀ ਜੋੜਾ, ਮਾਟੀ ਦਾ ਅਸਵਾਰ
 ਮਾਟੀ-ਮਾਟੀ ਨੂੰ ਦੋੜਾਵੇ ਮਾਟੀ ਦਾ ਖੜਕਾਰ
 ਮਾਟੀ ਮਾਟੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲੱਗੀ, ਮਾਟੀ ਦੇ ਹਥਿਆਰ
 ਜਿਸ ਮਾਟੀ ਪਰ ਬਹੁਤੀ ਮਾਟੀ ਤਿਸ ਮਾਟੀ ਹੰਕਾਰ।

ਅ) ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਭਗਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ, ਕੀਨੀ ਆਪ ਹਰਿ।
 ਹਰਨਾਖਸ਼ ਨਖੀਂ ਬਿਦਾਰਿਆ, ਨਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪ ਧਰਿ।
 ਪੈਜ ਦਰੋਪਤੀ ਰਾਖੀ, ਤਾਂ ਕੈ ਆਇ ਘਰ।

ਵਜੀਦਾ ਕੌਣ ਸਾਈਂ ਨੇ ਆਖੈ, ਐਉਂ ਨਹੀਂ ਅੰਵ ਕਰੇ।

2. 'ਸਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ' ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ 10
 ਪੰਜਾਬੀ 'ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ' ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ
 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਾਰ ਲਿਖੋ :

- 1) ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ
- 2) ਜੰਗਨਾਮਾ ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ
- 3) ਪੂਰਨ ਭਗਤ

3. ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਸਾਰ 15

ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :

ਭਾਬੀ ਸੈਨਾ, ਖੱਬਲ, ਖਸਮਾਂ ਖਾਣੇ

4. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ

ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

5. 'ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ' ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 15

ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ 1700 ਤੋਂ 1900 ਈ. ਤਕ ਦੇ ਕਾਲ

ਦੇ ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਦਿਓ।

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਉ : $5 \times 3 = 15$

- 1) 'ਕਰਾਮਾਤ' ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ?
- 2) ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
- 3) 'ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ' ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- 4) 'ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਨਿਆਏ' ਕਹਾਣੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਲ-
ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ?
- 5) ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੂਫੀ ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।